

Бондаренко І. Г.,
канд. наук з фіз. виховання та спорту, доцент кафедри,
e-mail: bondarenko-irina@list.ru,
Дзюбан О. В.,
старший викладач кафедри веслування,
e-mail: esssenia77@gmail.com,
Мінц М. О.,
канд. історичних наук,
доцент кафедри спортивних дисциплін,
e-mail: mints.mo@gmail.com,
Бондаренко О. В.,
викладач кафедри веслування,
e-mail: oleh.bondarenko@chmnu.edu.ua,
ЧНУ ім. Петра Могили, м. Миколаїв, Україна

ДИСЦИПЛІНА «ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ» В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

У статті акцентується увага на негативні моменти у системі підготовки вчителів фізичного виховання: переважання теоретичного навчання над практичним; відсутній стійкий інтерес до професії, професія вчителя фізичного виховання не є пріоритетною. У результаті опитування 47, 06 % студентів відмітили, що діяльність вчителя фізичного виховання має свою специфіку: більшою мірою потрібно застосовувати індивідуальний підхід, володіти методами діагностики здоров'я. Планом підготовки бакалаврів з фізичної культури передбачено викладання дисципліни «Професійна майстерність учителя фізичного виховання», обсяг – 120 год, з яких 15 год – лекційних, 45 год – практичних, решта годин – самостійне вивчення матеріалу. Вся робота студентів за семестр оцінюється у 100 балів, з яких 30 балів – залік, 70 балів нараховується за самостійні та модульні контрольні роботи, реферати, аналіз наукових статей, презентацію «Інновації у фізичному вихованні», складання плану конспекту інноваційного уроку з фізичного виховання. Вдосконалення системи професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання може відбуватися шляхом оновлення навчальних планів, посібників, навчально-методичних комплексів.

Ключові слова: дисципліна; учитель фізичного виховання; інновація; практика; університет.

Постановка проблеми. Указом Президента України схвалено Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» (від 09.02.2016). У документі наголошено про необхідність підвищення рухової активності молоді, що пов'язано з підвищенням рівня якості підготовки педагогічних кадрів, зокрема, вчителів фізичного виховання.

Соціально-економічні зміни в українському суспільстві, процеси глобалізації та інформатизації, наміри України щодо інтеграції в європейську спільноту зумовили нові вимоги до професійної підготовки фахівців з вищою освітою. Модернізація вищої освіти в Україні спрямована на розробку перспективних

моделей професійної підготовки кваліфікованих фахівців відповідно до європейських стандартів [8, с. 654].

Дослідження ефективності освітнього процесу та якості підготовленості випускників ЗВО виявило негативні моменти у підготовці учителів фізичного виховання серед яких: переважання теоретичного навчання над практичним; труднощі адаптації молодих учителів фізичного виховання до самостійної роботи в загальноосвітніх школах; відсутній стійкий інтерес до професії, професія вчителя фізичного виховання не є пріоритетною [7].

Науковцями звернено увагу на те, що проблема професійного самовдосконалення майбутніх учителів фізичної культури є актуальною і має глибокий соціально-педагогічний смисл, оскільки вчитель, здатний

до самоствердження й самовдосконалення, зможе успішно й самостійно розв'язувати будь-які інноваційно-педагогічні завдання [11].

Оновлення змісту та спрямованості національної освіти, орієнтація на формування здоров'язберігального світогляду в усіх учасників навчального процесу, повинно враховуватися в сучасній підготовці майбутнього вчителя фізичного виховання. Як зазначає Г. Панченко, модернізація професійної діяльності в умовах сучасних навчальних навантажень полягає у максимальному наближенні шкільної фізичної культури до потреб і вимог навчального процесу [4].

Н. І. Степанченко у дисертаційному дослідженні, вивчаючи сучасний стан підготовленості майбутніх учителів фізичного виховання у ЗВО галузі фізичної культури, звертає увагу, що зміст навчання не повністю відповідає потребам сучасного соціального замовлення, а організаційні форми та технологічні рішення не задовольняють вимогам Державних стандартів вищої освіти щодо компетентності вчителя. Удосконалення професійної підготовки вчителів фізичного виховання потребує переходу на принципово інші технологічні засади її організації [7].

Враховуючи сучасні вимоги ринку праці, триває пошук шляхів підвищення рівня професійної підготовки фахівців у галузі фізичного виховання та спорту. З 2016 року в навчальний план університету фізичної культури (м. Львів) з метою формування у майбутніх фахівців фізичної культури професійних умінь, навичок та здібностей, необхідних для організації і методики проведення занять з оздоровчого фітнесу з різними групами населення було введено навчальну дисципліну «Фітнес-технології». Звернено увагу, що застосування активних методів навчання дає змогу майбутнім фахівцям розвивати навички групової командної роботи, що розширює їхню здатність до розв'язання майбутніх професійних проблем [10]. Протягом декількох років у ЧНУ ім. Петра Могили впроваджено вибіркові дисципліни, що враховують кліматичні умови, кадровий потенціал, зокрема, «Практикум з веслування».

Актуальність дослідження визначена невідповідністю змісту, методів підготовки вчителів фізичного виховання сучасним вимогам щодо ефективності системи фізичного виховання, низьким рівнем застосування педагогічних інновацій; повільним впровадженням сучасних методик підготовки майбутніх вчителів фізичного виховання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки було створено ряд навчальних посібників, метою яких стало підвищення рівня професійної майстерності вчителів з фізичного виховання, формування всебічно розвинутої особистості вчителя, здатного творчо вирішувати завдання фізичної культури школярів [1; 5]. Наголошено, що однією з важливих умов підвищення професійної майстерності вчителя фізичного виховання повинні бути орієнтація на кінцевий результат та спрямування кожної особистості на зміст комплексної програми розв'язання освітніх і методичних завдань [1]. Звернено увагу на необхідність формування знань, умінь, навичок щодо педагогічної діяльності в умовах сучасної школи на соціаль-

ному, теоретико-методичному, психологічному, практико-діяльницькому рівнях. Запропоновано два тематичних модуля: «Теоретичні основи педагогічної майстерності вчителя фізичної культури»; «Педагогічна майстерність учителя фізичної культури у професійній діяльності» [5].

У дослідженні І. В. Шаповалової обґрунтовано й експериментально перевірено організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійного самовдосконалення: створення спеціального педагогічного середовища; стимулювання інтересу студентів до особистісно-професійних змін під час навчання; залучення студентів до активного професійного самовдосконалення в позааудиторній роботі. Доведено, що всі педагогічні умови, розвиваючись у нерозривності, ґрунтуються на визначених принципах постійного збагачення не лише знань, але й професійних поглядів, світоглядних позицій, ціннісних орієнтацій, індивідуального ставлення до перманентного самовдосконалення впродовж усього професійного життя [11].

На бакалаврському рівні вищої освіти у студентів акцент зміщується на формування когнітивної компоненти акмеологічної компетентності під час вивчення навчальних дисциплін гуманітарного, соціально-економічного, природничо-наукового, професійного та практичного циклів професійної підготовки. На магістерському рівні вищої освіти професійна підготовка акцентується на формуванні діяльницької компоненти акмеологічної компетентності у процесі самостійної та науково-дослідної роботи студентів [8, с. 653].

Завдання формування педагогічної майстерності майбутніх учителів фізичної культури у ЗВО передбачає застосування елементів технології розвивального навчання, технології проблемного навчання, інтерактивних технологій, інтегративного навчання, технології навчально-дослідної роботи студентів і технології самовиховання [3, с. 9].

Звернено увагу на те, що у традиційному навчальному процесі, не зважаючи на інформатизацію освіти, не приділялось достатньої уваги розвитку готовності студентів до виконання професійних обов'язків у сучасних умовах. Запропоновано оцінювати рівень підготовки майбутніх учителів фізичної культури до виконання професійних обов'язків у сучасних умовах за ціннісно-мотиваційним, когнітивним, діяльницьким та рефлексивним критеріями [6].

Для визначення показників ефективності моделі системи професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання запропоновано використовувати методи: спостереження, бесіди, аналіз навчальної документації, тестування, контрольні заміри; експертне оцінювання, анкетування та самооцінювання студентів і викладачів тощо [7].

Зазначено, що успішність професійної діяльності вчителя визначається високим рівнем розвитку здібностей, якостей особистості, які потребують теоретичних знань і практичних навичок у професійній підготовці майбутніх вчителів фізичної культури, що забезпечує цілісність, безперервність та якість підготовки і є дійовими засобами підвищення ефективності

професійної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури у ЗВО [9].

В попередніх дослідженнях нами встановлено, що студенти-іноземці більшою мірою мотивовані до опанування професійними вміннями та навичками. При опитуванні студенти не назвали відомих вчителів фізичної культури, що свідчить про низький рівень проінформованості. Серед дисциплін, які вивчаються, лише 17,3 % респондентів відмітили дисципліну «Професійна майстерність учителя фізичної культури», що сприяє формуванню професійних компетенцій. Майже 87 % студентів можуть сформулювати вимоги до «вчителя майбутнього», також було висловлено думку щодо необхідності підвищення рівня престижності праці [2].

Мета дослідження. Підвищення рівня професійної підготовки майбутніх фахівців у галузі фізичної культури шляхом вдосконалення викладання дисципліни «Професійна майстерність вчителя фізичної культури».

Завдання дослідження. Узагальнення нормативних документів, даних щодо проблеми підвищення якості професійної підготовки студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»; удосконалення методичного забезпечення викладання нормативної дисципліни «Професійна майстерність вчителя фізичного виховання» у системі професійної підготовки педагогічних кадрів.

Методи дослідження. Аналіз літературних джерел, мережі Інтернет, нормативних документів; анкетування студентів факультету фізичного виховання та спорту спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» ЧНУ ім. Петра Могили.

Результати дослідження. Під час викладання дисципліни «Професійна майстерність учителя фізичної культури» було проведено опитування з метою визначення когнітивного компонента готовності майбутніх учителів фізичної культури до професійного самовдосконалення [11, с. 251–257].

Поняття «саморозвиток учителя фізичної культури» 15, 69 % студентів пояснюють як підтримання своєї фізичної форми; 39, 22 % – вважають, що вищезазначений термін пов'язаний з проходженням курсів підвищення кваліфікації; 45, 09 % респондентів трактують як розвиток особистості внаслідок самостійного оновлення знань.

Процес формування своєї особистості відповідно до свідомо поставленої мети пояснюють термін «самовиховання» 74, 51 % студентів; 11, 76 % пояснюють цей термін вдосконаленням необхідних якостей.

На питання «Чи маєте Ви професійні ідеали?», 39, 22 % опитаних студентів відповіли, що взірцем професійної майстерності для них є перший вчитель фізичної культури; 21, 57 % – не мають професійних ідеалів; 11, 76 % негативно оцінили діяльність вчителя фізичного виховання, в школі, в якій вони навчалися, та відповіли, що хотіли б стати більш професійними фахівцями; 27, 45 % назвали видатних тренерів, на яких їм хотілося б рівнятися. Лише кожен третій студент хотів би вибороти почесне звання «Учителя року»; 35, 29 % студентів мають намір досягти поваги з боку учнів та їхніх батьків.

Щоденник самоконтролю потрібен 47, 06 % студентів оскільки, майже половина опитаних – спортсмени, які звикли до постійного контролю за рівнем спортивної підготовки та використовують щоденник для самовиховання та самовдосконалення.

Використовуючи тест «Діагностика фахових знань майбутніх учителів фізичної культури з професійного самовдосконалення» [11, с. 253], нами отримані відповіді щодо проходження практики та праці за фахом. Знайомі зі специфікою праці вчителя фізичної культури на практиці 88, 23 % четвертокурсників, решта опитаних студентів не впевнена, що їм цілком зрозумілі вимоги до праці вчителя, та її специфіка.

Більшість студентів задоволені вибором майбутньої професії. У 15, 69 % іноді бувають розчарування; 13, 73 % не мають намірів працювати за фахом.

Поняття «професіоналізм учителя фізичної культури» більша половина респондентів пов'язують з творчим володінням професійними компетенціями. Майже кожен третій студент відмічає відповідність наявної освіти вимогам виконуваної роботи.

Усі опитані студенти, поняття «самовдосконалення» розуміють як досягнення максимальних вершин розвитку та вдосконалення особистості.

Майже 95 % респондентів до найважливіших професійних умінь та навичок майбутнього вчителя фізичної культури під час навчання у ЗВО відносять: вміння складати план-конспект уроку та проводити урок фізичної культури з молодшими, середніми та старшими класами. Решта студентів вважає, що вміння технічно правильно виконувати фізичні вправи є відповідними в професії вчителя.

Усі студенти погодилися з думкою щодо необхідності в професійному самовдосконаленні: розвивати професійну компетентність, творчі здібності, уміння бути в хорошій фізичній формі, комунікабельність, активність, витримку, організаційні здібності. Важливими елементами професійної культури, на погляд студентів, у діяльності вчителя фізичної культури є належна фізична підготовка; зовнішній вигляд; дотримання культури спілкування.

Цікаву думку висловили деякі студенти на питання щодо відмінностей у професійному самовдосконаленні вчителя фізичного виховання та вчителів з інших дисциплін: 47, 06 % студентів зауважили, що більшою мірою потрібно звертати увагу на індивідуальні можливості дитини, володіти методами діагностики здоров'я; 19, 61 % зазначили, що необхідно постійно підтримувати фізичну форму з метою якісного показу вправ під час проведення уроку. Кожен четвертий студент відзначив, що вчитель фізичного виховання має володіти сучасними знаннями щодо виступів спортсменів для прикладу та формування мотивації у дітей до занять спортом; 7, 84 % респондентів зазначили, що вчитель з дисципліни «Фізичне виховання» повинен мати спортивний розряд чи спортивне звання та особисто займатися різними видами спорту.

Поняття «індивідуальність майбутнього вчителя фізичної культури» 84, 31 % студентів розуміють як створення власного іміджу.

Майже 73 % студентів вважають, що необхідно створити умови до стимулювання інтересу до професійного самовдосконалення в галузі фізичної культури.

Мають стійке прагнення до самоосвіти, саморозвитку 45, 09 % студентів; 49, 02 % респондентів відмічають, що іноді з'являється інтерес до самостійного набуття знань; не мають бажання до самоосвіти 5, 88 % четвертокурсників.

Планом підготовки бакалаврів з фізичної культури в блоці нормативних дисциплін циклу професійної підготовки в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили передбачено дисципліну «Професійна майстерність учителя фізичного виховання», яку заплановано для студентів 4 курсу протягом другого півріччя, обсягом 120 год, з яких 15 год – лекційних, 45 год – практичних, решта годин – самостійне вивчення матеріалу.

Було розроблено робочу навчальну програму з дисципліни, в першому модулі якої було запропоновано розділи:

- зміст, структура та шляхи формування педагогічної майстерності учителя фізичної культури;
- педагогічна техніка, її компоненти; культура педагогічного спілкування;
- педагогічний конфлікт у професійній діяльності вчителя.
- До модуля «Науково-дослідницька та інноваційна робота вчителя фізичної культури» було віднесено теми:
  - науково-дослідницька робота вчителя фізичної культури;
  - педагогічні інновації – основа педагогічної майстерності вчителя фізичної культури;
  - підвищення кваліфікації та атестація вчителя фізичної культури;
  - самоосвіта вчителя фізичної культури як засіб підвищення його педагогічної майстерності.

Уся робота студентів за семестр оцінюється у 100 балів, з яких 30 балів – залік, 70 балів нараховується за самостійні та модульні контрольні роботи, реферати, аналіз наукових статей, презентацію «Інновації у фізичному вихованні», складання плану конспекту інноваційного уроку з фізичного виховання.

Значну увагу приділено науково-дослідницькій роботі: проведення аналізу авторефератів дисертацій

в галузі фізичного виховання, статей у фахових виданнях за останні роки, вивченню методів педагогічного дослідження.

Висновки. На думку багатьох науковців, професійна підготовка фахівців має проводитися з урахуванням сучасних вимог до вчителя, здатного проводити інноваційну професійну діяльність, яка дозволить значно підвищити рівень рухової активності молоді.

Удосконалення системи професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у ЗВО може відбуватися шляхом оновлення програмно-методичного забезпечення підготовки, зокрема дисципліни «Професійна майстерність учителя фізичного виховання»: навчальних планів, посібників, навчально-методичних комплексів.

Майже половина опитаних студентів мають стійке прагнення до самоосвіти, саморозвитку. Висловлено думку щодо відмінностей у професійному самовдосконаленні вчителя фізичного виховання: більшою мірою потрібно звертати увагу на рівень фізичної підготовленості дитини, володіти методами діагностики здоров'я; бажано постійно підтримувати фізичну форму з метою якісного показу вправ при проведенні уроку. Зазначено, що вчитель з дисципліни «Фізичне виховання» повинен мати спортивний розряд чи спортивне звання та особисто займатися різними видами спорту. У деяких студентів спостерігається остаточне розчарування майбутньою професією, а також спостерігається потрапляння «випадкових» людей в систему вищої педагогічної освіти.

На наш погляд, потрібно урізноманітнити та збільшити тривалість проходження практики, деякі практичні заняття проводити в університеті, на заняттях з фізичного виховання.

Подальші дослідження будуть спрямовані на пошук шляхів вдосконалення викладання дисципліни «Професійна майстерність учителя фізичного виховання», створення відеолекцій з аналізом уроків відомих вчителів, учасників та переможців конкурсу «Учитель року».

Список використаних джерел

1. Балахничева Г. В. Професійна майстерність учителя фізичного виховання : навч. посіб. / Галина Валентинівна Балахничева, Людмила Василівна Заремба, Анатолій Васильович Цьось. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. – 64 с.
2. Бондаренко І. Г. Проблеми підготовки майбутнього вчителя з фізичного виховання за результатами соціологічного дослідження / І. Г. Бондаренко, О. В. Бойченко, Д. О. Тюветський, О. В. Бондаренко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка : [зб. наук. праць. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт]. – Чернігів, 2017. – Вип. 147. – Т. 1. – С. 283–284.
3. Матвійчук Т. Ф. Формування педагогічної майстерності майбутніх учителів фізичного виховання у процесі професійної підготовки : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук : 13.00.04 / Матвійчук Тетяна Фартівна. – Вінниця, 2015. – 22 с.
4. Панченко Г. Вектори вибору шляхів удосконалення підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до здоров'язберігальної діяльності в початковій школі // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я в сучасному суспільстві : зб. наук. праць Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки / уклад. А. В. Цьось, С. П. Козіброцький. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2015. – № 2 (30). – С. 24–29
5. Педагогічна майстерність учителя фізичної культури / І. П. Випасняк, Г. А. Ковальчук, Г. В. Презлята, О. Я. Фотуйма [навч. посібн., за ред. Г. В. Презлятої]. – Івано-Франківськ : Підприємство «ЦСТПРІ «ІНІН» ВОІ «СОІУ», 2011. – 314 с.
6. Синіговець І. В. Оцінка ефективності технології підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності в сучасних умовах / І. В. Синіговець, Н. Г. Бишевець, С. Пильтай // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка : [зб. наук. праць. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт]. – Чернігів, 2017. – Вип. 147. – Т. 1. – С. 283–284.

- ного університету ім. Т. Г. Шевченка : [зб. наук. праць. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт]. – Чернігів, 2013. – № 112. – Т. 2. С. 256–259.
7. Степанченко Н. І. Система професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. – Вінницький державний педагогічний університет ім. Михайла Коцюбинського, Міністерство освіти і науки України, Вінниця, 2017. – 42 с.
  8. Сучасні акмеологічні дослідження : теоретико-методологічні та прикладні аспекти : моногр. / ред. кол. : В. О. Огнев'юк, С. О. Сисоева, Я. С. Фруктова. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 912 с. ISBN 978-617-658-019-5
  9. Чепелюк А. В. Особливості професійної підготовки вчителя фізичної культури / А. В. Чепелюк, Г. Д. Кондрацька, А. П. Веселовський // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка : [зб. наук. праць. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт]. – Чернігів, 2015. – № 129. – Т. 2. С. 275–278.
  10. Чеховська Л. Дисципліна «Фітнес-технології» у підготовці майбутніх фахівців з фітнесу / Л. Чеховська, О. Жданова, У. Шевців // Спортивна наука України, 2017. – № 4 (80). – С. 49–53.
  11. Шаповалова І. В. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до професійного самовдосконалення у вищих навчальних закладах : дис. ... канд. пед. наук : 13. 00. 04 / Шаповалова Ірина Володимирівна. – Запоріжжя, 2016. – 267 с.

И. Г. Бондаренко,

канд. наук по физ. воспитанию и спорту, доцент кафедры,

А. В. Дзюбан,

старший преподаватель кафедры гребли,

Н. А. Минц,

канд. исторических наук, доцент кафедры спортивных дисциплин,

О. В. Бондаренко,

преподаватель кафедры гребли,

ЧНУ им. Петра Могилы, г. Николаев, Украина

ДИСЦИПЛІНА «ПРОФЕСІОНАЛЬНЕ МАСТЕРСТВО УЧИТЕЛЯ ФІЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ» В ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ В ОБЛАСТИ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ

В статье акцентируется внимание на негативные моменты в системе подготовки учителей физического воспитания: преобладание теоретического обучения над практическим; отсутствует устойчивый интерес к профессии, профессия учителя физического воспитания не является приоритетной. В результате опроса 47, 06 % студентов отметили, что деятельность учителя физического воспитания имеет свою специфику: в большей степени нужно применять индивидуальный подход, владеть методами диагностики здоровья. Планом подготовки бакалавров по физической культуре предусмотрено преподавание дисциплины «Профессиональное мастерство учителя физического воспитания», объем – 120 ч, из которых 15 ч – лекционных, 45 ч – практических, остальное время отводится на самостоятельное изучение материала. Вся работа студентов за семестр оценивается в 100 баллов, из которых 30 баллов – зачет, 70 баллов начисляется за самостоятельные и модульные контрольные работы, рефераты, анализ научных статей, презентацию «Инновации в воспитании», составление плана конспекта инновационного урока по физическому воспитанию. Совершенствование системы профессиональной подготовки будущих учителей физического воспитания может происходить путем обновления учебных планов, пособий, учебно-методических комплексов.

Ключевые слова: дисциплина; учитель физического воспитания; инновация; практика; университет

I. G. Bondarenko, O. V. Dzyuban, M. O. Mints, O. V. Bondarenko,

Petro Mohyla Black Sea State University, Mykolayiv, Ukraine

DISCIPLINE «PROFESSIONAL MASTERY OF PHYSICAL EDUCATION TEACHER» IN PREPARATION OF FUTURE FACULTIES IN THE FIELD OF PHYSICAL CULTURE

By the decree of the President of Ukraine, «Motor activity – a healthy lifestyle – a healthy nation» was approved as the National Strategy for Motor Rehabilitation in Ukraine until the year 2025. (09.02.2016). The necessity for increasing motor activity for the youth is emphasized. This is thereby connected to an increase in level of training quality within pedagogical personnel, in relation to teachers of physical education.

In recent years, a number of dissertations were conducted on improving the efficiency of training teachers of physical education. A few of these dissertations were produced by N. I. Stepanchenko (2017), I. V. Shapovalova (2016). The negative moments in the preparation system for pedagogical personnel are revealed as the following: the predominance of theoretical instruction in relation to practical activities; difficulties surrounding the adaptation of young teachers in physical education prior to independent work within general schools; lack of interest within this profession showcases it is no longer a priority.

Own preliminary research (2017) made it possible to find that only a small number of students consider the discipline «Professional Skills of the Physical Education Teacher» as one of the leading disciplines. These results further contribute to the development of the professional competences.

A survey was conducted using the students of the Black Sea National University, named after Petro Mohyla (n = 51) to determine the readiness of future teachers within physical culture, in order to carry out their professional activities.

Almost 95 % of the participants responded to the most important professional skills. The skills mentioned for future teachers within physical education during the study at the university include the ability to both compile with a blueprint for the lesson, and conduct lessons of physical education with junior, middle and senior classes. Almost half of the students (47.06 %) noted that the

activities relating to teachers of physical education have its own specific skill set: it is necessary to apply an individual approach, pay attention to the level of physical preparedness of the child, and have methods of health diagnosis health.

About 20 % of the students said that it is necessary to maintain a good physical form for the purpose of high-quality exercises during the lesson. Every fourth student noted that teachers within physical education should for example, have modern knowledge about athletes' performances, and the formation of motivation for children to take up sports. 7.84 % of respondents indicated that the teacher of discipline «Physical education» should have a sports rank or a sports title. Almost 73 % of students believe that it is necessary to create conditions to stimulate interest in professional self-improvement in the field of physical culture.

The plan for preparation of bachelors in physical education provides teaching in «Professional Skills of Physical Education Teacher», volume – 120 years, of which 15 years – lectures, 45 hours – practical course, the remaining hours – independent study of the material. All work of students for a semester is estimated at 100 points, of which 30 points – a score. The other 70 points are awarded for independent and modular control papers, abstracts, analysis of scientific articles, presentation «Innovations in physical education», compilation of the plan of the summary of the innovative lesson on physical education.

Considerable attention is paid to research work: analysis of abstracts of dissertations in the field of physical education, articles in professional editions in recent years, studying methods of pedagogical research. Improvement of the system of professional training for future teachers within physical education in higher education institutions can be accomplished by updating the programmed-methodical provision of training, in particular discipline «Professional Skills of Physical Education Teacher»: curricula, manuals, educational and methodological complexes.

Key words: discipline; teacher of physical education; innovation; practice; university.

Рецензенти: *Мещанінов О. П.*, д-р пед. наук, професор;
Болюбаиш Н. М., канд. пед. наук, доцент кафедри.

© Бондаренко І. Г., Дзюбан О. В.,
Мінц М. О., Бондаренко О. В., 2018

Дата надходження статті до редколегії 10.05.2018